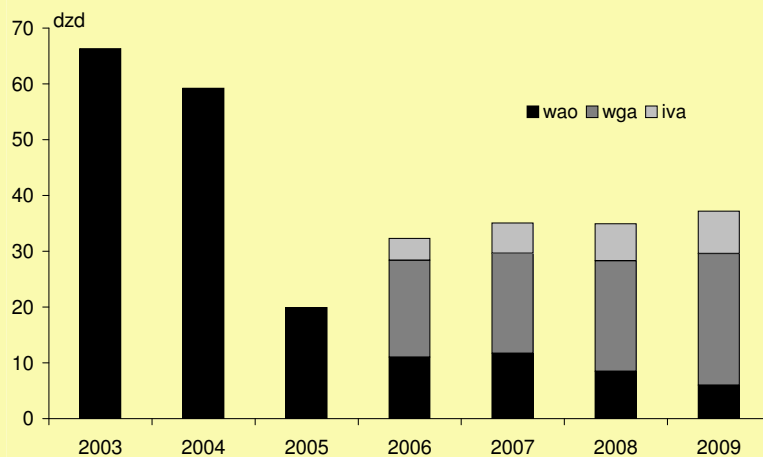

Instroom wia neemt toe

Direct na de invoering van de wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (wia) in 2006 en de wet verlenging van de loondoorbetaling bij ziekte (wvlz) in 2004 is het instroomrisico in de wia lager dan het instroomrisico in de eerdere wao. De nieuwe arbeidsongeschiktheidsregeling (wia) bestaat uit een inkomensvoorziening voor volledig en duurzaam arbeidsongeschikten (iva) en een werkhervattingsregeling voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten (wga). Recente cijfers laten echter zien dat het instroomrisico in de wia toeneemt.^a Het wia-instroomrisico (iva en wga gezamenlijk) is tussen 2006 en 2008 met 23% gestegen (zie figuur hieronder).^b Volgens het UWV is de toename van de wia-instroom groter dan op grond van de ontwikkeling van de verzekerdenpopulatie en de samenstelling van de verzekerden verwacht kan worden. Zo hebben oudere werknemers en vrouwen een hoger risico om in de wia terecht te komen dan jongeren. Cijfers van het UWV laten zien dat de instroomstijging maar voor een vijfde deel verklaard wordt door de veranderende samenstelling van de beroepsbevolking (zoals vergrijzing, ontgroening en feminisering). De instroom stijgt zowel in (markt)sectoren die te kampen hebben met krimp als in sectoren waar sprake is van krapte op de arbeidsmarkt (zoals onderwijs en gezondheidszorg).

Ontwikkeling instroom wao/wia (iva en wga gezamenlijk): in aantallen uitkeringen

Bron: UWV.

De instroom in de wia neemt toe zowel doordat meer mensen een wia-aanvraag indienen als doordat relatief meer aanvragen worden toegekend. Mogelijk speelt het verkorten van de maximale uitkeringsduur van de werkloosheidsuitkering (van 5 jaar naar 38 maanden) in het najaar van 2006 een rol bij de stijgende wia-aanvragen. De werkloosheidsuitkering is bovendien nog sterker afhankelijk gemaakt van het arbeidsverleden. De oorzaken van de toename van het aantal wia-aanvragen moeten nader worden bezien om te kunnen concluderen of er verborgen werkloosheid in de wia zit.^c Ruim eenderde van de wia-instroom betreft vangnetters. Dit zijn mensen die voorafgaand aan de wia-intrede onder de ziekwet vielen zoals uitzendkrachten, zieke werklozen, arbeidsgehandicapten en werknemers met een tijdelijk dienstverband. Het UWV verzorgt voor deze groep mensen de arbo-rol. De instroomtoename in de iva hangt samen met de secundaire stroom, dat is het deel van de wga dat uiteindelijk duurzaam arbeidsongeschikt blijkt te zijn.

^a Zie UWV, Kwartaalverkenning 2010-I.

^b Instroom in wao na 2006 betreft een restinstroom. Dit zijn rechten die na een eerdere beëindiging heropend worden. Het betreft heropening na beëindiging wegens herstel, herbeoordeling, sanctie of detentie. De restinstroom wordt kleiner aangezien het aantal beëindigingen afneemt.

^c In de jaren '90 was sprake van verborgen werkloosheid in de wao, zie P. Koning en D. van Vuuren, WW-component in WAO-instroom verleden tijd, *Economisch Statistische Berichten*, 91(4492), 2006, blz. 408-410.